

et saadant Aktieselskab; dermed vil hele Loven falde hen og Arbeidet, som Rigsdagen anvender derpaa, være spildt. Derfor tillader jeg mig at bede den høitæredede Indenrigsminister at oplyse for dette Thing, om han har rimelig Udsetning — jeg forlanger slet ikke Sikkerhed, selvfølgelig — men kun en rimelig Udsetning til at faae et Aktieselskab dannet paa de Betingelser, som ere omtalte i Lovforslagets § 3. Der er for Resten en Banfælsighed, der fremstiller sig her, som det maaste er rettest at omtale. Aktieselskaber ere som bekendt kun ansvarlige med de indbetalte Kapitaler. Der staar i Motiverne med Hensyn til § 3, at det ikke er Meningen at hele Beløbet 3,800,000 „skal forlanges anvendt umiddelbart efter Overenskomstens Afslutning“, det er tværtimod „Tanken, at kun en Del af disse Indretninger skulle tilveiebringes strax, men Resten senere, efterhaanden som der maatte vise sig Trang dertil“. Hvis nu altsaa et Aktieselskab stiftes, men kun anvender f. Ex. 1 Million Kroner paa Bakhuse, Kræner o. s. v., og det viser sig, at Forretningen er forfæilet, saa vil man ikke have noget Middel til at tvinge Aktieselskabet til at bygge videre, selv om Regjeringen og Andre maatte være af den Mening, at det var nødvendigt. Denne Banfælsighed kan selvfølgelig overvindes ved at forlange Sikkerhed eller Depositum stillet for Forpligtelsen, men det vil i allerhøieste Grad besværliggjøre Dannelsen af Aktieselskabet; thi selv om der vil kunne findes patriotiske Mænd, som af Hensyn til Foretagendets Nytte for Almenheden ere villige til at sammenskyde f. Ex. 1 Million Kroner, tvivler jeg meget om, at et saa stort Beløb som 3,800,000 vil kunne tilveiebringes, dels direkte som Indbetaling, dels som Kaution eller Depositum, hvilket jo praktisk vil være det Samme. Der er heller ikke indeholdt Noget i § 3 om, hvilken Procentandel af det aarlige Nettoudbytte der forlods skal kunne ydes Selskabets Aktionærer, og det er ogsaa en Anstødssten for at faae Selskabet dannet, thi det er tydeligt, at Sagens Realisation meget vil afhænge af, hvilken Procent man kan love Aktionærerne forlods; thi hvis man kan love dem forlods f. Ex. 10 % vil det være lettere, end hvis man ikke kan love Mere end 3 %. Jeg mener, at Loven bør indeholde Bestemmelser om, hvor stor den Procentandel skal være, som skal loves Aktieselskabet forlods; og dette er nødvendigt ikke blot for Dannelsen af Aktieselskabet, men ogsaa for, at Rigsdagens Medlemmer kunne gjøre sig nogen Forestilling om, hvilken finantsiel Betydning Loven vil faae for Staten, idet det

selvfølgelig gjør stor Forskjel, om Staten skal have en Andel af Overskudet over 3 % eller over 10 %. I § 5 indeholdes Bestemmelser om de Offre, som man forlanger af Statskassen, at den direkte skal bringe for Frihavnforetagendets Realisation. De bestaa i to Dele. Der skal anvendes 1,055,000 til en Godsstation og et Beløb til Expropriation. Hvor stort dette Beløb til Expropriation bliver, kan ikke saa let angives. Det Areal, der skal exproprieres, angives her til omtrent 117,000 Kvadratalen. Paa det Sted, hvor der er Tale om at expropriere, vil dette næppe kunne anslaaes lavere end til 10 à 12 Kr. pr. Kvadratalen, altsaa omtrent 1¼ Mill. Kr. Det bliver saaledes omtrent 2¼ Mill. Kr., som Staten skal tilskyde foruden mindre Arealer paa 2—3,000 Kvadratalen til Veie. Hvorvidt der er nogen Mening i at anlægge Jernbaner paa det anførte Sted, eller rettere sagt en Godsstation, vil afhænge af, hvor stor Bønhjælp man venter sig af Jernbanen. Det Hele anlægges jo som Frihavn og speielt med Frihavnsvarer, det vil sige toldpligtige Varer, for Die, thi det er indlysende, at Varer, der ikke ere toldpligtige, ville befinde sig meget daarlig der, i alt Fald befinde sig bedre udenfor end indenfor Frihavnen, thi enhver Export af toldfrie Varer til Toldterritoriet, af Varer, som skulle bortsendes med Jernbanen, maa undergives Toldbestyrrelsen og Undersøgelse for at se, om der ikke foregaar Smugleri. Det vil altsaa genere Trafikken ikke saa lidt. Toldvæsenet arbejder kun visse Tider i Døgnet, og der er altsaa Tider, hvor man slet ikke kan expedere slige toldpligtige Varer, og hele Forretningen med dem vil derfor saa vidt mulig søge bort fra Frihavnen og ind i den ældre Del af Havnen. Det er altsaa væsentlig toldpligtige Varer, man vil blive henført til at befordre med Jernbanen. Men hvad er det for toldpligtige Varer, og hvor skulle de hen i Verden? Det er jo væsentlig saadanne toldpligtige Varer, som skulle konsumeres paa Sjælland og de nærmeste Smaastæder, maaste Fyn med, men hvis man vilde undersøge — jeg har ikke selv anstillet nogen Undersøgelse derom — Kvantumet af disse Varer, føler jeg mig overbevist om, at det vil være saa lille, at det paa ingen mulig Maade kan betale sig at anlægge en Godsstation eller Jernbane for deres Skyld. Det vilde være langt billigere for Staten, om den vilde befordre Varerne pr. Aa fra Frihavnen til den nuværende Jernbanegodsstation gratis for de Handlende end for disse saa Varers Skyld at anlægge en Godsstation. Ganske vist er der jo ogsaa andre Varer end Frihavnsvarer, der kunne blive befordrede, men om deres